

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

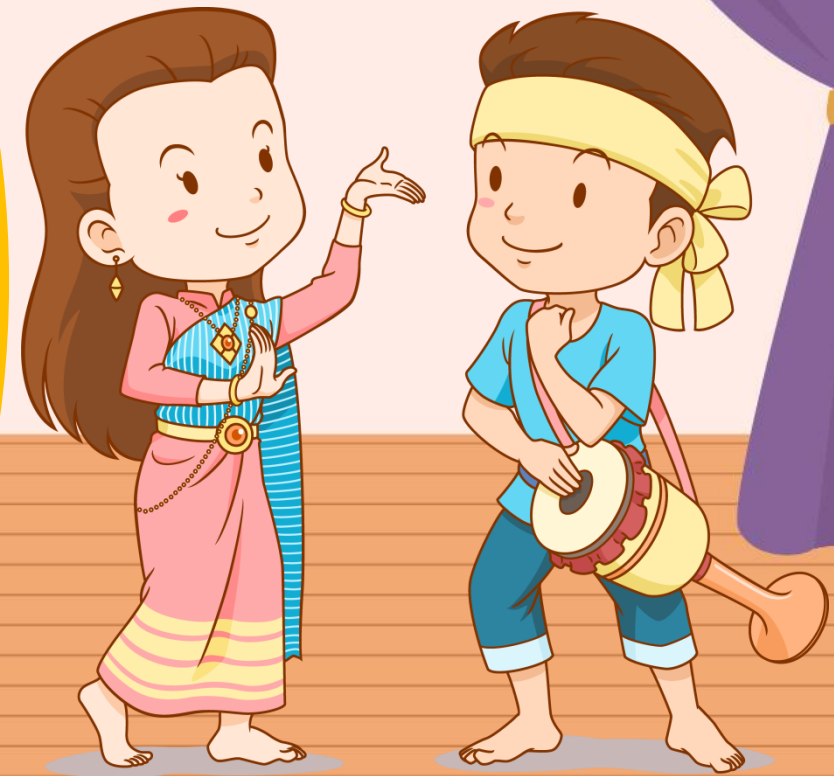
รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

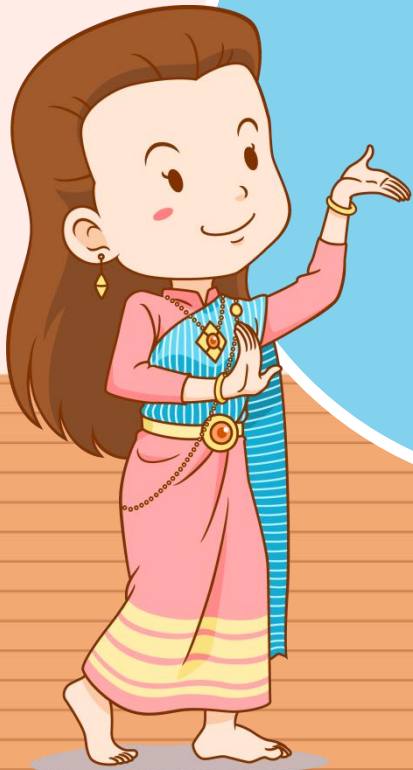
เรื่อง ที่มาของนาฏศิลป์พื้นเมือง

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูนันท์วัน ทองทิพย์

เรื่อง ที่มาของ
นาฏศิลป์พื้นเมือง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง การแสดงสีภาค สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=5EHMNDEVL0Q>

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า การแสดงทั้ง ๔ ชุด
เป็นการแสดงของภาคใดบ้าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความหมายและมูลเหตุของนาฏศิลป์พื้นเมือง
๒. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายและมูลเหตุของนาฏศิลป์พื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง

เรื่อง ความหมายและมูลเหตุของการแสดงพื้นเมือง

การแสดงพื้นเมืองสี่ภาค

ภาพรำเถิดเทิงกลองยาว ที่มา : <https://sites.google.com/site/naiyarinnoey/ra-klxng-yaw>

ภาพพระบ่าเก็บใบชา ที่มา : <https://www.pawarisilp.com/>

ภาพ การแสดงพื้นเมืองภาคอีสาน ที่มา : <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id>

ความหมายของการแสดงพื้นเมือง

การแสดงหรือการเล่นของประชาชนในประเทศไทย ที่เกิดขึ้นมาในท้องถิ่น ผ่านการสร้างสรรค์ สืบทอดต่อกันมา เพื่อตอบสนองหรือรับใช้ความต้องการของคนในสังคม อาทิ ความสนุกสนาน ความเชื่อ วิถีชีวิต วรรณกรรมพื้นบ้าน การแสดงอัตลักษณ์ชุมชน ต้อนรับแขก เรียกขวัญกำลังใจ ฯลฯ

มูลเหตุที่ทำให้เกิดการแสดงพื้นเมือง

๑. มนุษย์ต้องการติดต่อกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ

เช่น ศาสนา ภูตผี เทวดา ผีบรรพบุรุษ โดยจัดการแสดงขึ้นมาเพื่อ
บวงสรวง หรือ เชิญวิญญาณมาเข้าทรง
เช่น พิธีมด, บวงสรวงผีบรรพบุรุษ
ของชาวล้านนา

๒. การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ขณะทำงานก็จะเล่นสนุกสนาน หรือหลังจากทำงานเสร็จ จะรวมตัวเพื่อทำการแสดงเล่นกันเพื่อผ่อนคลาย เช่น เต้นกำรำเคียว

ที่มา <https://www.google.com/search?sxsrf=ALiCzsabmA10WTY5LlyiMLXbD1sg4OLCLg:1669093524277&source>

๓. การเลียนแบบวัฒนธรรมชาติ

โดยนำสิ่งที่พบเห็นในวัฒนธรรมชาติมาเป็นแรงบันดาลใจ

ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ที่มา <https://www.google.com/search?q>

๔. การดัดแปลงมาจากวัฒนธรรมชาติอื่น

หรือประเทศใกล้เคียง เช่น รองเง็ง รำวงของชาวไทยมุสลิม
ที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมมลายู

ที่มา <https://www.google.com/search?q>

๕. การเฉลิมฉลองในวาระสำคัญของชุมชน

เพื่อความสนุกสนาน ครึกครื้นในงานสำคัญต่าง ๆ ของชุมชน
เช่น เซ็งบั้งไฟ ของภาคอีสาน

ที่มา <https://www.google.com/search?q>

กิจกรรม เรื่อง ที่มาของนาฏศิลป์พื้นเมือง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับกลุ่ม เพื่ออภิปรายกลุ่มย่อยและจัดทำ โปสเตอร์แผนผังสรุปความคิดสรุป

บสเจ็ดงมการแสดงประมวลผลความรู้รายวิชา
 บสบัณฑิตศึกษาศาสนาและศิลปวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ วิชา ๑๑

จาก "นิทานพื้นบ้าน" อันโด่งดัง
 มาถ่ายทอดผ่าน "ละครรำ"

สมมติ วัฒนธรรม รามเกียรติ์
ปลาดิบบุก
 ตอน ตีศักรทนต์เดือย - นางอ้ายแก้ว

ผลงานสร้างสรรค์การแสดงละครชุดใหม่ โดยบัณฑิตศึกษาศาสนาและศิลปวิทยา
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิชา ๑๑
 จากการเรียนการสอนในรายวิชา "การสร้างงานออกแบบเพื่อการแสดง"

จัดแสดง ณ โรงละครวังหน้า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ถนนราชดำเนิน
 ในวันพุธ ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๘.๐๐ น.

ชมฟรี

นพฤษนิพนธ์

วันที่ 15 กันยายน น.ศ. 2568 ณ ศาลาวันไนต์ เวลา 18.00 น. เป็นต้นไป

บทกวีการแสดงชุด
 1. ปือนอนหลับอันสุดประหลาดระทึกกลืนในสื่ออายุ
 2. ปือนอนเวียงเมืองในบระราชธาเจ้าอาภรณ์ (จับจูปแบบเด่น)
 3. ปือนอนผูกทองงานบรอน ไม้อ่อนเมืองทอง
 4. ปือนอนส่งสารดาวเคราะห์ที่สตีลอินดี้

โดยบัณฑิตศึกษาศาสนาและศิลปวิทยา
 สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิชา ๑๑

ขอเชิญชมการแสดงนาฏศิลป์แนวอนุรักษ์ และสร้างสรรค์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๘
 สาขานาฏศิลป์ไทยศึกษา คณะศิลปศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์
 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ศิลป์นิพนธ์ รุ่น ๓
 ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘

ชุดที่ ๑ การแสดงนาฏศิลป์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน รามสูท
 ชุด นาฏศิลป์เรื่อง รามสูท ตอน รามสูท
 ชุด นาฏศิลป์เรื่อง รามสูท ตอน รามสูท
 ชุด นาฏศิลป์เรื่อง รามสูท ตอน รามสูท

ในวันศุกร์ ๑๐ มีนาคม น.ศ. ๒๕๖๐
 ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ น. เป็นต้นไป
 ณ โรงละครแห่งชาติ

บัตร ราคา ๕๐ บาท นักศึกษา นักศึกษา ๕๐ บาท ประชาชนทั่วไป
 สิววอนิ่ง ไต่ ๐๘๒๒๒๒๒๒๒๒

รับสมัคร
**โครงการ
 สอนศิลปวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน**

รับสมัครตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๘

นาฏศิลป์
 หลักสูตร ๓๐ ชั่วโมง
 อายุระหว่าง ๕ - ๑๒ ปี
 มีค่าสมัคร ๓,๐๐๐ บาท
 เริ่มเรียนวันอาทิตย์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘
 เรียนทุกวันอาทิตย์
 ● ระดับอนุบาล ๓ - ประถมศึกษาปีที่ ๑
 เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
 ● ระดับประถมศึกษาปีที่ ๒ - ระดับประถมศึกษาปีที่ ๓
 เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.
 ● ระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ระดับประถมศึกษาปีที่ ๕
 เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๗.๓๐ น.

โยนา
 หลักสูตร ๓๐ ชั่วโมง
 อายุระหว่าง ๖ - ๑๗ ปี
 มีค่าสมัคร ๓,๐๐๐ บาท
 เริ่มเรียนวันอาทิตย์ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
 เริ่มเรียนวันอาทิตย์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

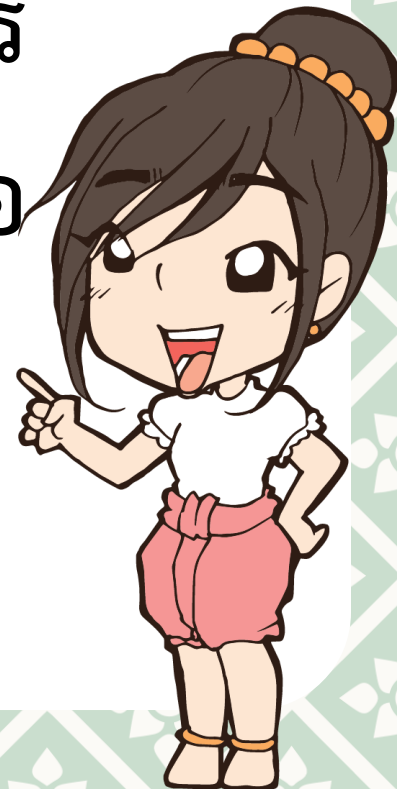
ดนตรีไทย
 หลักสูตร ๓๐ ชั่วโมง
 อายุระหว่าง ๗ - ๑๓ ปี
 มีค่าสมัคร ๓,๐๐๐ บาท
 เริ่มเรียนวันอาทิตย์
 ● กลุ่มดีซุ่ม
 เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
 ● กลุ่มไม้ดีซุ่ม
 เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม
 สถาบันวัฒนธรรมและศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โทร ๐๕๔-๒๒๖๕๐-๓ หรือ ๐๘๙-๙๗๓๓๐๒ (๒๓๒๓)

ที่มา <https://www.google.com/search?q>

สรุป ความหมายของการแสดงพื้นเมือง

การแสดงหรือการเล่นของประชาชน
ในประเทศไทย ที่เกิดขึ้นมาในท้องถิ่น ผ่านการ
สร้างสรรค์ สืบทอดต่อกันมา เพื่อตอบสนองหรือ
รับใช้ความต้องการของคนในสังคม

๑. มนุษย์ต้องการติดต่อกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ

๒. การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

มูลเหตุที่ทำให้เกิดการแสดงพื้นเมือง

๓. การเลียนแบบ
ธรรมชาติ

๕. การเฉลิมฉลองในวาระสำคัญของชุมชน

๔. การดัดแปลงมาจากวัฒนธรรมชาติอื่น

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เกมถอดรหัส
นาฏศิลป์พื้นเมือง

สิ่งที่ต้องเตรียม

กระดาษ A4 กลุ่มละ ๑ แผ่น

